



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3516/2023
26.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Цмиљка Младеновић, адвокат из ..., против тужене ББ, предузетника Аутопревозничке производно-услугне радње „ВВ“, чији је пуномоћник Марија Жаревац, адвокат из ..., ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2029/22 од 11.04.2023. године, у седници одржаној 26.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2029/22 од 11.04.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 374/22 од 23.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је у радном односу код тужене на радном месту ... од 01.10.2014. године и да му је незаконито дат отказ 31.03.2017. године, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да га тужена врати на рад и да му накнади штету због губитка зараде од 01.04.2017. године до 31.07.2017. године, као и да у истом року достави надлежном фонду ПИО М-4 обрасце за тужиоца за наведени период, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да тужена за тужиоца уплати доприносе за ПИО, здравствено осигурање и осигурање о привремене незапослености за период од 01.10.2014. године закључно до 31.07.2019. године на напред утврђене износе месечне зараде од 35.000,00 динара по стопи на дан уплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 188.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2029/22 од 11.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, укинута је

првостепена пресуда у ставу првом изреке и тужба у делу којим је тужилац тражио да се утврди да је у радном односу код тужене на радном месту возача од 01.10.2014. године и да му је незаконито дат отказ на дан 31.03.2017. године, одбачена као неблаговремена. Ставом трећим изреке, одлука о трошковима је остала непромењена. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је обављао рад код тужене на пословима ... од 01.10.2014. године без закљученог уговора о раду и био је плаћен за дане када је радио. Последњу вожњу за тужену обавио је 22.03.2017. године, када му је непосредно надређени рекао да од сутра (23.03.2017. године) више неће бити ангажован код тужене. Накнада за обављени рад у марту месецу у износу од 4.500,00 динара исплаћена му је 31.03.2017. године. У овој парници тужилац тражи да се утврди да је засновао радни однос код тужене 01.10.2014. године, као и да му је незаконито престао радни однос 31.03.2017. године, да га тужена врати на рад и да му плати изгубљене зараде. Првостепени суд је полазећи од утврђеног чињеничног стања овако постављен тужбени захтев одбио у целости.

Другостепени суд је одлучујући о жалби одбацио тужбу као неблаговремену у делу за утврђење да је тужилац у радном односу код тужене и за незаконит отказ, а у осталом делу, којим је одбијен захтев за враћање на рад и накнаду изгубљене зараде са доприносима, првостепену пресуду је потврдио.

По оцени Врховног суда, у побијаној одлуци правилно је примењено материјално право.

Наиме, тужба у радном спору на основу члана 195. став 2. Закона о раду може се поднети у року од 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Имајући у виду наведену законску норму рок за подношење тужбе у радном спору је преклузивног карактера, пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту и одбацивање тужбе и то не само у погледу захтева да се поништи одлука и други акт, него и у погледу утврђења да је заснован радни однос на неодређено или одређено време. У конкретном случају, тужилац је код тужене радио без закљученог уговора о раду и био је ангажован за обављање послова ... Рад који је тужилац обављао код тужене био је повремен, с обзиром да је ангажован по потреби и да су му исплаћиване дневнице за дане када је радио. Након обављене вожње дана 22.03.2017.

године тужиоцу је саопштено да више неће бити ангажован код тужене, а 31.03.2017. године му је исплаћена накнада за обављени рад у марту месецу. Тужилац је тужбу за утврђење да је у радном односу код тужене од 01.10.2014. године поднео тек 29.05.2017. године, из чега произлази да је правилан закључак другостепеног суда да је то учинио након преклузивног рока од 60 дана. Осим тога, правилан је закључак суда и да је тужилац за повреду права из радног односа сазнао последњег дана радног ангажовања код тужене 22.03.2017. године када му је саопштено да више неће бити ангажован за обављање послова код тужене, а не 31.03.2017. године када му је само исплаћена накнада за обављени рад у том месецу, те да је тужба и у овом делу поднета по протеку рока из члана 195. став 2. Закона о раду. Наиме, по правилу, тужба за утврђење не застарева, али имајући у виду императивни карактер правила из члана 195. Закона о раду, то се и тужба за утврђење (постојања радног односа или да је отказ незаконит) мора поднети у оквиру наведеног рока од 60 дана. Из ових разлога, не стоје наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

У преосталом делу правилно је одбијен тужбени захтев с обзиром да се ради о акцесорним захтевима.

Такође, неосновано се ревизијом оспорава оцена доказа, јер се тиме на посредан начин оспорава правилност утврђених чињеница, а што није дозвољен ревизијски разлог сходно члану 407. став 2. ЗПП. Осим тога, тужилац у ревизији понавља жалбене наводе о којима се другостепени суд изјаснио, а овај суд прихватио као правилно утврђене, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

Тужилац није успео у ревизијском поступку, због чега му не припадају ни трошкови тог поступка, па је применом одредбе члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић